

D.

Udenlandske Universiteter og
Skoler.

I. Preussen.

Berlin.

Universitetet her vedbliver at tiltage i Flor. Under 28 Mai ere tvende Seminarier stiftede, et theologisk og et philologisk. Begge ere fortrinligen beregnede paa at befordre grundig Lærdom og at vejlede de Studerende til selvstændig Forskning og Indtrængen i Videnskaberne. Det høieste Antal af Medlemmer i det theologiske Seminarium er bestemt til 20; det philologiske bestaaer foreløbigen af otte ordentlige Medlemmer, foruden et ubestemt Antal af overordentlige. For ethvert Seminarium er aarligen anvist den Sum 500 Rd. De Unders

støtninger, som de Studerende derfra erholde, ere dog ikke umiddelbar forbundne med Indtrædelsen i Anstalten, men tildeles de værdigste som Udmærkelse for Flid og Talenter.

(Af Hall. Lit. Zeit. August 1812 No. 191.)

Breslau.

Med Organisationen af de herværende lærde Anstalter blev i afvigte Aar ivrig fortsætt, og samme kan nu ansees for tilendebragt. Det philologiske Seminarium er i bedste Gang. — Inscriptionen i Vintersemesirets Begyndelse har været anseeligere, end man kunde vente. Fra October til December bleve 103 academiske Borgere immatriculerede, nemlig 26 catholske og 18 protestantiske Theologer, 22 Jurister, 17 Medicinere, 20 Philologer og Cameralister. Deriblandt ere 12 Udlændinge. De Studerendes hele Antal var ved Michelédagstid omtrent 400. Siden Begyndelsen af Februar d. N. er Antallet sunket indtil under den Fierdedeel, i det de fleste ogsaa af de Breslaviske Studerende med glad Enthusiasmus have fulgt Kongens Opraab til Vaaben. Dog ere Forelæsningerne uafbrudt bleve fortsatte, og ville ligesledes i næste Sommer blive fortsatte for de her sig befindende Udlændinge og de tilbageblevne, tildeels til Krigstienesten uduelige, Indfødte. Nogle Lærere have selv udvirket sig Tilladelse til at turde tage

Deel i Feldttoget, Hr. Prof. Steffens i virkelig Krigstjeneste, Mid:eldorph som Feldtpræst og Dr. Förster som Medhielper i et Krigsbureau. Det kongelige Departement for den offentlige Cultus har ved et Rescript erklæret, at Universitetet skal, som hidtil, uafbrudt fortsætte sine Forretninger, og at det venter af enhver Professor, at han ogsaa vil med lige Iver læse for et mindre Antal Tilhørere. — For at forebygge Unglinges alt for tidlige Gien til Universitetet uden behørig Forberedelse, eller i det mindste for at lære deres større eller mindre Grad af Dueslighed at kiende, er udfæstet en ny Instruction angaaende Maturitæts- og Abiturient-Examina for Indfødte og ved et kongeligt Edict af 11 October 1812 givet Lovskraft. De Forordringer, som ifølge heraf gøres til en for Universitetet fuldkommen moden Gymnast, ere ikke ringe. Alle lærde Skoler i de preussiske Stater føre nu efter høiere Befaling Navn af Gymnastier.

(Af Hall. Lit. Zeit. Mai 1813 No. 110.)

Grændserne af Franken 23 Febr. 1813.

Universitetet i Königsberg er opløst. Nogle af de fremmede Professorer, som havde været kaldede did, ere bleve Offere for for den smitsomme Sygdom, som har hersket der. Vi have blandt andre at begræde den berømte Hellenists Erfurdt's Død. Prof. Loder var allerede iforveien død af Nervesfeber.

2. Kongeriget Sachsen.

Wittenberg.

Ved et allerhøieste Rescript af 3 Mai er angaaende Immatriculationsgebyret forordnet, at det i Henseende til Adelige, Friherre og Grever skal have sit Forblivende ved det, som hidtil er svaret, men at samme ved Borgerliges Indskrivning skal forhøies fra 3 Rd. 16 Gr. til 5 Rd. for dem, som hidtil ikke endnu have frequenteret noget Universitet, og fra 1 Rd. 12 Gr. til 2 Rd. for dem, som allerede have opholdt sig paa et andet Universitet.

Ved et andet Rescript af 5 Jul. er det befalet, at der skal forfærdiges en Realcatalog over Universitetets Bibliothek.

(Af Hall. allg. Lit. Zeit. 1812 No. 13.)

Uf den Stiftelse, som Hs. Majestæt har oprettet til Bedste for Universiteterne i Leipzig og Wittenberg af de forrige tydske Ordensgodser, skulle følgende Stipendier, paa to Aar, forundes fattige Studerende ved disse Universiteter: 1) for romersk-catholske Troesbefiendere tvende Stipendier, hvert paa 40 Rd., 19 hvert paa 30 Rd. og 1 paa 20 Rd. aarlig; 2) for reformerte Troesbefiendere 1 paa 40 Rd., 19 paa 30 Rd. hvert, og 1 paa

20 Rd. Indfødte af Kongeriget Sachsen have
 Fortrinsret for Udlændinge.

(Af Hall. allg. Lit. Zeit. 1812 No. 179.)

Warschau.

Den 7 Jan. 1812 blev det siden 1806 be-
 staaende Overskolecollegium formeligen opløst af
 Ministeren for det Indre, og i dets Sted Direc-
 toren for den offentlige Oplysning installeret.
 Denne Post er betroet den ogsaa i den litterære
 Verden berømmelige befærdte Grev Stanislas
 Potocki, Woivod og Præsident i Statsraadet Hr.
 Lipihski, hidtilværende Generalsecretar i Overskole-
 collegiet, aflagde en Beretning om dets femaarige
 Embedsforvaltning, som indeholder talende Be-
 viser paa dette Collegiums Indsigt og Virksomhed.
 Beretningen kan ventes i Trykken udgivet.

(Af Hall. Lit. Zeit. 1812 No. 184.)

3. Kongeriget Westphalen.

Göttingen.

Den 4 April behagede Hs. Majestæt Kongen
 ved sin gientagne Nærværelse at modtage det samt-
 lige Professor-Corps paa Bibliotheket og at bære

det med en lang paa kongelig Hyldest og Naade
mod Universitetet riig Samtale. Samme Dag
forærede Hs. Majestæt Bibliotheket Grev Rech-
bergs prægtige Værk: Les Peuples de la Russie.

(Uf Gøtt. gel. Anz. 1813 66 St.)

4. Storhertugdømmet Baden.

Heidelberg.

Antallet af de Studerende i Vintersemestret
1811, 1812 beløb 337, hvoraf 100 vare Indfødte,
237 Udlændinge. Theologie studerte 40, Lovkyn-
dighed 179, Medicin 54, Cameralvidenskaber 46,
Philologie 18.

(Uf Leipz. Lit. Zeit. 1812 Intell. Bl. No. 95.)

Universitetets Fond blev ved Restaurationen
bestemt til 40,000 Gylden, men er nu af Regierin-
gen forhøjet til 56,000. Storhertugen er selv
Rector; Overcuratellet er hos Ministeren for det
Indre. Senatet er inddelt i et snebrere og i det
store Senat. Et Ephorat fører Opsyn over Stu-
denternes Sædelighed. Faculteterne ere fire; det
statsoeconomiske og almindelige udgiere det philo-
sophiske Facultet. Syndicus er tillige Universitetets
Hovedcasserer. Jurisdictionen over de Studer-

rende udøves af Universitetsamtmanden og en Actuar. Pedellernes Antal er 15, to Over- og tretten Underpedeller. De Studerendes Antal i Jul. 1812 var 342, hvoriblandt 242 Udlændinge. Bibliotheket har for nærværende Tid 45,000 Bind. Blandt de Færdigheder, hvortil ved antagne Lærere gives Anviisning, er ogsaa Svømmen.

(Af J. Lampadius's Almanach der Universität Heidelberg auf das Jahr 1813, efter Hall. allg. Lit. Zeit. März 1813.)

Freyberg.

Frequenzen ved Universitetet her beløb i sidste Sommersemester i det Hele 266, hvoraf 195 vare Indfødte, 71 Udlændinge. Til samme Tid var de Studerendes Antal ved Universitetet i Heidelberg i alt 342, hvoraf Udlændinge 242, Indfødte 100.

(Af Hall. allg. Lit. Zeit. 1812 No. 272.)

5. Det Østerrigiske Monarchie.

I et af Rectoren ved Gymnasiet i Neusohl, Professor Magda, i Jun. 1812 udstædt Program de schola, quæ genio seculi obsequitur, splendidissima, quæ eum emendat, optima, læser man med Beemod detaillerede Klager over Gymnasiallærernes flætte Kaar. Ifkun de Skolelærere kunne

endnu subsistere, som ved Siden af deres Embede drive en anden Næringsvei, men derfor ogsaa gierne forsømme det første over den sidste.

(Af Hall. allg. Lit. Zeit. Jun. 1813 No. 130.)

Domprosten i Lemberg J. v. Hoffmann, har stiftet et Legat af 6000 Gylden til en uformuende Embedsmands Søns Opdragelse i en offentlig Opdragelsesanstalt. Enken efter afgangne Byfogd Szombathi i Debrehin har til trængende Studerendes Understøttelse ved det reformerte Collegium i samme Bye testamenteret en Capital af 12000 Gylden og til en ny theologisk Lærestols Oprettelse 20000 Gylden.

(Af Hall. allg. Lit. Zeit. 1810 No. 333.)